

TOUWFIGUREN MAKEN

Speelgoedmuseum Mechelen - Touwfiguren maken.

Juf Jannie - Ztringz touwfiguren * SPEL loop * doe het samen! Les 11 - YouTube

Voor dit spel heb je alleen **een soepel touw van ongeveer twee meter lang** nodig, waarvan beide uiteinden zijn vastgeknoopt. Touw is een gebruiksvoorwerp dat eeuwen terug gaat en wordt al net zo lang ook als speelgoed gebruikt.

Het koord wordt **strak gespannen over de handruggen** (de duimen blijven vrij) door de beide handen wat uit elkaar te houden. De draad kan nu een keer om de handpalmen gedraaid worden. Er worden verschillende **patronen** gevormd door het touw rond bepaalde vingers te winden. Het spel kan ook samen worden gespeeld. In dat geval neemt een volgende speler het koord met duim en wijsvinger over op een manier dat het touw een nieuw patroon vormt. Vandaar wordt het spel ook wel 'afneemspel' of 'overpakken' genoemd. Het spel eindigt wanneer één van de spelers geen regelmatig figuur meer heeft.

Een voorbeeld:

- De eerste speler maakt *de wieg* (eerste figuur) door beide middelvingers tussen de draad en de palm van de tegenovergestelde hand te steken. Zo wordt de draad gekruist.
- De tweede speler neemt over door het koord met duim en wijsvinger aan de kruispunten van *de wieg* (eerste figuur) over te nemen. Hij brengt deze langs weerszijden buitenom en onder de buitenste draden naar binnen door. De eerste speler trekt dan de handen terug en de tweede speler spant de draden aan. Zo wordt *het soldatenbed* (tweede figuur) gemaakt.
- Nu is het weer aan de eerste speler (of een derde speler) om het touw met duim en wijsvinger aan de kruispunten van *het soldatenbed* (tweede figuur) over te nemen door deze weer langs weerszijden buitenom en onder de buitenste draden naar binnen door te brengen. De derde figuur wordt *kandelaars* genoemd.
- Er zijn nog ontelbare figuren mogelijk, met nog meer verschillende namen: *beddebakje, spoorweg, spiegel, valscherp, koek, rok, broek, schaar, parachute* enz.

Het spel wordt vooral door **kinderen** gespeeld.

Vroeger werd een eenvoudig koord genomen om touwfiguren te maken en leerden kinderen (nu en dan met hulp van volwassenen) het aan elkaar aan. **Nu** zijn er touwen in verschillende kleuren en maten verkrijgbaar in de winkel en vind je online tal van video's met stappenplannen over hoe je een bepaald figuur moet maken.

Dit spel kent een enorme **verspreiding** over de ganse wereld. In vele culturen beperkt men zich niet tot het construeren van ingewikkelde touwfiguren. Men vertelt vaak ook aan de hand van opeenvolgende figuren een oud **verhaal** of een legende, die op deze manier, generaties lang, niet alleen van mond tot mond, maar ook van hand tot hand wordt overgeleverd.

*Bron: Erik De Vroede et al., red. (1986). *Spele weerom: kinderspel van alle tijden*. Kapellen: De Nederlandsche boekhandel. p.98-101.

*deze inzending kwam tot stand binnen het project 'Iedereen Speelt!' van Speelgoedmuseum Mechelen.

INZENDER

Speelgoedmuseum Mechelen
<http://www.speelgoedmuseum.be/>

THEMA

Sport en spel

TREFWOORD

#sociaal gebruik #techniek